

Mál nr. 165/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Kaskótrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Gildissvið vátryggingar. Umfang tjóns.

Gögn.

1. Málskot móttakið 13. maí 2025.
2. Bréf V dags. 8. ágúst 2025 ásamt fylgiskjöllum.
3. Viðbótargögn frá V dags. 12. ágúst 2025.
4. Viðbótarathugasemdir M dags. 14. ágúst 2025.
5. Viðbótarathugasemdir M dags. 2. september 2025.
6. Viðbótargögn dags. 16. september 2025.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 13. desember 2024, ekið bifreiðinni A á um 80 til 90 kílómetra hraða á klukkustund þegar hann lenti í vindhviðu sem tók með sér klaka úr brekkunni neðan við veginn. Við það að keyra inn í þessa klakahríð hafi klaki skolið á alla hliðina á A með töluverðum hávaða og valdið skemmdum á öllum flötum farþegamegin á bifreiðinni, m.a. á felgum hennar. V hafi hafnað því að umræddar skemmdir væru allar að rekja til eins og sama tjónsatburðar, en ákomur á hlið A hafi verið mismunandi að stærð og lögun auk þess sem einstakar ákomur væru fremur til samræmis við hefðbundið grjótkast eða það að hurð hefði verið opnuð utan í A. Ágreiningur aðila snúi því að því að V viðurkenni aðeins bótaskyldu að hluta vegna umrædds atviks, þ.e. vegna rispa á afturbretti A. Í málskoti er þá að finna nánari umfjöllun um samskipti M við V í kjölfar tjónsins og ferli við tjónamat á bifreiðinni.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að hinn 13. desember 2024 hafi M haft samband við V og óskað þess að tjón á A væri skráð. Hafi starfsmaður V orðið við þeirri beiðni og skráð eftirfarandi „Klaki fer í bíl og veldur skemmdum á hægri hlið bílsins.“ Í kjölfarið hafi verið óskað eftir því að M færi með A í tjónamat. Tjónamat frá X hafi borist V hinn 21. janúar 2025 en af ljósmyndum sem fylgdu því hafi verið ómögulegt að greina aðrar skemmdir en ákomur eftir hefðbundið steinkast sem er ekki bótaskyld samkvæmt skilmálum kaskótryggingar. Hafi V því óskað eftir betri ljósmyndum af A og hinn 26. mars 2025 hafi borist annað tjónamat, frá Y, með betri ljósmyndum af A. Á þeim myndum hafi mátt greina ákomur líkt og eftir hefðbundið steinkast en einnig rispur á felgu og láréttar rispur á afturbretti, neðan við bensínlok. Hinn 17. febrúar 2025 hafi þá verið óskað eftir nánari upplýsingum frá M um tjónsatvikið sem slíkt en engin skrifleg svör hafi borist við því erindi. Í síðari samtölum M og V hafi komið fram að stórt klakastykki, líkt og hella, hafi fokið utan í A og ýmist brotið upp úr lakkinu eða myndað nuddskemmdir í því. Þá gæti hafa fokið grjót með klakanum og lent á bifreiðinni. Einnig hafi M nefnt að klakinn hefði fokið í alla hliðina á bifreið hans og því hafi verið skellur á henni allri eftir atvikið. Það hafi því fyrst verið með málskoti þessu sem V hafi fengið heildstæða og skriflega lýsingu á tjónsatvikinu. Er þá vísað til 3. gr. skilmála kaskótryggingarinnar en þar komi m.a. fram að slit vegna hefðbundins steinkasts sé undanskilið bótaskyldu svo og skemmdir vegna foks lausra jarðefna á ökutækið. Þau jarðefni sem þar séu talin upp í dæmaskyni séu sandur, aska, möl eða vikur en að mati V falli fok á lausum klaka einnig þar undir, og er jafnframt vísað til þess að í símtali við M hafi komið fram hjá honum að mögulega hafi grjót fokið með klakanum. Þrátt fyrir þetta hafi V fallist á að bæta tvö tjón á A, annars vegar rispur á afturbretti og hins vegar afmarkaðar ákomur á hægri framhurð sem séu líklega vegna þess að bifreiðin hafi verið „hurðuð“. Aðrar skemmdir séu hins vegar til samræmis við hefðbundið steinkast og nái bótaskylda því samkvæmt framangreindu ekki til þeirra. Síðara bréfi V fylgdu hljóðupptökur af samtölum M við starfsfólk V.

Í viðbótarathugasemdum M er því mótmælt að klaki geti flokkast sem jarðefni. Þá sé það ný málástæða hjá V að tjónið falli ekki undir gildissvið vátryggingarskilmálanna en áður hafi ágreiningur snúið að umfangi tjónsins sem slíku. V hafi þá á öllum stigum verið unnt að óska frekari upplýsinga um málavexti.

Í síðari viðbótarathugasemdum sínum bætir M því við að mjög ólíklegt sé að grjótkast hafi komið með klakafokinu þar sem verið hafi frost og frosið í köntum og grjótkast sé sjaldgæft á umræddum árstíma.

Klakafokið hafi þá komið úr brekku neðan við veginn sem sé ekki grýtt. Sé grjótkast mjög ólíkleg orsök tjónsins. Er þá einnig vísað til þess að ekki sjái á öikumannshlið A sem snúi að annarri umferð, en alla jafna stafi grjótkast frá þeirri hlið.

Álit.

Aðila greinir samkvæmt framangreindu á um það hvort það tjón sem er á A falli undir bótaskyld kaskótryggingar hennar. Samkvæmt almennum sönnunarreglum hvílir það á M að sýna fram á tjón sitt og umfangs þess svo og það að tjónið verði rakið til bótaskylds atviks.

Undir rekstri málsins kallaði nefndin eftir umræddum tjónamötum X og Y. Í báðum þessum tjónamötum segir að staðsetning tjóns sé á „Hægra frambretti. Hægri framhurð. Hægri afturhurð.“ Ekki er að finna nánari lýsingu á umræddu tjóni eða hugleiðingar um hvað kunni að hafa valdið því í umræddum mötum. Í tjónstilkynningu sem mun hafa verið fyllt út af starfsmanni V fyrir hönd M segir að skemmdir séu á hægri hlið bílsins. Í málskoti segir hins vegar að skemmdir séu á húddi, frambretti, hurðum, afturbretti, afturstuðara, og felgu (allt hægra megin) og virðist því lýst nokkuð umfangsmeira tjóni en fram kemur í áðurgreindum mötum.

Í skilmála kaskótryggingar A hjá V kemur fram í 2. gr. að vátryggingin bæti tjón á hinu vátryggða ökutæki sem verður vegna skyndilegra og óvæntra utanaðkomandi atvika með þeim takmörkunum sem nánar eru tilgreindar í skilmálunum. Að mati nefndarinnar er frásögn M varðandi það að um skyndilegt og óvænt utanaðkomandi atvik hafi verið að ræða, þ.e. klaka sem skall á bifreið hans, trúverðug.

Kemur þá til skoðunar hvort þær takmarkanir sem fram koma í skilmálanum eigi við en það er V sem ber sönnunarbyrði þess að svo sé. Í bréfi sínu til nefndarinnar vísar M til þess að vátryggingin bæti, samkvæmt skilmálum sínum, ekki skemmdir vegna foks lausra jarðefna, s.s. sands, ösku eða vikurs, og lýsir þeirri afstöðu sinni að laus klaki falli líka undir ákvæðið. Að mati nefndarinnar getur klaki ekki fallið undir það að vera jarðefni, enda stafar klaki alla jafna af ofankomu, er því annars eðlis en „jarðefni“ og getur ekki fallið undir það hugtak samkvæmt almennum málskilningi.

Af þessu leiðir að um bótaskyld tjón er að ræða að því marki sem sýnt telst fram á að tjón á A megi rekja til klakafoks. Skiptir í því samhengi að mati nefndarinnar ekki máli hvort einhverjir steinar eða mól kunni að hafa festst við klakann og því einnig fokið á A enda sé meginorsök tjónsins eftir sem áður fok á klaka.

Í bréfi V er einnig vísað til þess að vátryggingin bæti, samkvæmt skilmálum sínum, ekki eðlilegt slit á lakki ökutækis vegna hefðbundins steinskasts af vegi. Kemur þá fram að V hafi fallist á að bæta tvö tjón á A, annars vegar láréttar rispúr á afturbretti hennar og hins vegar afmarkaðar skemmdir á hægri framhlið eftir „hurðun“. Aðrar skemmdir á bifreiðinni séu, eins og sjá megi af ljósmyndum sem fylgi tjónamati Y, til samræmis við hefðbundið steinkast og því ekki um bótaskyldar skemmdir að ræða. Ekki er ljóst af hverju V telur tjónið á afturbretti A stafa.

Ekki er í máli V að finna nánari útlistun á því hvað við ákomur á hægri hlið A leiðir til þess að þær hljóti að vera af völdum hefðbundins steinskasts en ekki klakafoks, né kemur, eins og áður segir, neitt fram um það í framlögðum tjónamötum. Þá verður ekki ráðið af gögnum málsins að sérfræðialits hafi verið aflað hvað það varðar. Þegar horft er til þess að annars tjónamats, þ.e. mats Y, var aflað að kröfu V og í þeim tilgangi að varpa nánara ljósi á atvik málsins hefði að mati nefndarinnar verið eðlilegt að láta frekara mat fara fram á orsökum tjónsins. Enga umfjöllun um það atriði er hins vegar að finna í tjónamati Y. Þá telur nefndin sér ekki unnt að ráða af fyrirliggjandi ljósmyndum að um hefðbundið steinkast hafi verið að ræða fremur en tjón vegna þess atviks sem M lýsir.

Er því, samkvæmt framansögðu og heildstæðu mati á öllum gögnum málsins eins og þau liggja fyrir nefndinni, tjón á hægra frambretti, hægri framhurð og hægri afturhurð, þ.e. það tjón sem getið er í títtnefndum tjónamötum, bótaskyld að undanskilinni ákomu sem gögn málsins benda til að sé eftir „hurðun“ enda má ætla að þar sé um annað tjónsatvik að ræða. Tjóns á afturbretti er ekki getið í tjónamötum né tjónstilkynningu og má því jafnframt ætla að það sé að rekja til annars tjónsatviks. V hefur þegar boðist til að greiða bætur vegna tveggja hinna síðastnefndu tjóna og koma þau því ekki til úrskurðar fyrir nefndinni.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr kaskótryggingu A hjá V vegna tjóns á hægri frambretti, hægri framhurð og hægri afturhurð, að undanskildu tjóni vegna hurðunar á hægri framhlið.

Reykjavík, 22. september 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir